

UKRAINIAN LABOR NEWS

PRINTED AND PUBLISHED WEEKLY BY THE WORKERS AND FARMERS PUBLISHING ASSOCIATION, LIMITED, A JOINT STOCK COMPANY, INCORPORATED UNDER THE LAWS OF MANITOBA, AT ITS HEAD OFFICE AND PLACE OF BUSINESS, AT THE CORNER OF FRITCHARD AVENUE AND MCGREGOR STREET IN THE CITY OF WINNIPEG, MANITOBA.

Subscription per year \$4.00

Telephone: 51 465

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

газета для робочого класу — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видав. Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, закорпоророване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Українським Робітничим Домі, на розі вулиць Фрічард і Макгрегор, у Вінніпегу, Ман.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Fritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

ДО ПИТАННЯ УКРАЇНІЗАЦІЇ НА РАДЯНСЬКІЙ УКРАЇНІ.

Питання українізації на Радянській Україні не сходять зі сторінок української та російської протирадянської і контр-революційної преси. Українські шовіністи-контр-революціонери намагаються доказати Українцям, що буди до радянська влада на Україні не дала національного визволення українському народові, що вона "за диктатом з Москви" далі веде політику угнітання Українців, як це діяло за царських часів, що українізація, це тільки "більшовицька хитрість для задурення людей". З другої сторони, російські шовіністи-контр-революціонери намагаються доказати Росіянам, що більшовики зруйнували Росію, давши волю Українцям, Білорусам і всім іншим народам, створивши для них їхні незалежні держави, а тепер винищують з корінням російську культуру, переводячи українізацію на Радянській Україні, будуючи культуру всіх інших "инородцев".

Вже цей факт суперечностей в поглядах російських та українських шовіністів-контр-революціонерів на національну політику більшовиків свідчить найвividніше, що вона правильна. Бо коли проти ншої завзято виступають російські шовіністи-контр-революціонери, що прагнуть бачити на Україні старий лад, панування "єдиної неделимої" і національне угнітання українських робітників і селян wraz з соціально-економічним поневоленням, то значить, що того за не має. Немає там і того, що задовольняло б українських шовіністів-контр-революціонерів, а саме панування над українським народом українських наймитів чужоземних капіталістів, і також соціально-економічного поневолення.

Крім цього, кожний день дальшого розвитку Радянської України приносить нам масу фактів, які доказують правильність становища Комуністичної Партії (більшовиків) України в національно-економічному питанні. Знищивши соціально-економічну підставу національного угнітання виваленням поміщицької і буржуазної, радянська влада, під керівництвом Комуністичної Партії (більшовиків) України взялася твердою рукою вирівнювати кривди, що діялися працюючим масам України за царських часів. При величезних зусиллях і праці будується й закріплюється українська державність і основи соціалістичного господарства Радянської України. Перед широкими масами українського робітництва й селянства відкрито всі можливості для науки на рідній мові й будівництва української культури, що колись, за царату, їм суворо заборонялося. На цьому культурно-освітньому полі йде величезна праця і рік за роком відзначається величезні досягнення. Поруч із цим дається й всім національним-меншостям як найбільшу національну свободу і як найбільші можливості їхнього національно-культурного розвитку.

Звичайно, що у всій цій праці радянська влада і Комуністична Партія (більшовиків) України мусили перемогти і ще поборюють чимало великих перешкод. Ще й сьогодні викривають там саботаж ворожих радянській країні елементів; по сьогодні треба завзято боротися з усюю проклятою "спадщиною" після царату, що тормозить працю у всіх ділянках господарського, державного й культурного будівництва.

Зокрема великі перешкоди й труднощі доводилося й доводитися ще поборювати в зв'язку з переводженням українізації. З одної сторони перешкадають їй носії великодержавного російського шовінізму, російська або зросійченна дрібна буржуазія й міщанство: перші не хочуть українізації зовсім, а другі бажали б її перевести по своєму шовіністичному розумінню. А радянська влада, під керівництвом Комуністичної Партії (більшовиків) України, бо одних й других шовіністів по лобі, і провадить українізацію твердо й рішучо, на користь робітників і селян Радянської України, на користь майбутнього соціалістичного суспільства.

Як поступають з тими, хто наслідують ухилитися від українізації, або перешкадають їй, нехай свідчать оці повідомлення радянської преси:

"Президія ЦКК КП(б)У 2. лютого року 1928 розглянула справу Олександра Леонидовича Малицького. (Партаж з 1920 року, службовець, правник, голова каспійної колегії Найвищого Суду), винуючи його у виваленні уряду великодержавного російського шовінізму, що винився в недопустимому ставленні Малицького до питань українізації в розмові зі співробітниками Держкандаву.

"Малицький принустив у розмові зі співробітниками Держкандаву низку вигадок проти українізації та викривив ліву партію щодо цього. Його "не цікавить" видання підручника "Радянська конституція" українською мовою, він вимагає відзначити в українському виданні, що це переклад з російського.

"На підставі цього президія ЦКК ухвалила: Малицькому за вивалення уряду великодержавного російського шовінізму, що винився в кейським ставленні до українізації, оголосити суворо догану з попередженням.

"Постановою ЦКК КП(б)У 3. лютого 1928 року Малицького знято з праці у Найвищому Суді."

А ось ще один приклад: "Окрутова комісія українізації радянського апарату на засіданні 17. березня ухвалила за незнання української мови звільнити з посади одного службовця заводу "Кіслетий чанун"; з службовцем цього-ж заводу запропоновано в останнє складати іспит до 15. травня.

"На заводі "Ленкузин" з цієї-ж причини звільнено з посади двох службовців, двом визначено строк — до 15. квітня, а одному — до 15. травня.

"Двоє службовців Кредитбора та Ошадної Каси визначено строк — до 15. квітня. У Вукопській залізниці з посади 4 службовців; в Окріспітурі праці — двоє службовців визначено строк складати іспит до 2. квітня.

"Усіх службовців, якщо вони не складуть іспитів до визначеного строку, буде звільнено з посади негайно.

"Крім цього комісія ухвалила перемістити на іншу посаду, що не потребує досконалої знання української мови одного службовця ВАКОТУ, зобов'язавши його складати іспит до 15. квітня. На заводі "Ленкузин" та в Ошадній Касі теж переміщено на інші посади двох службовців.

"Комісія констатувала також, що на заводі "Ленкузин" не з'явився на

перевірці 15 службовців. Визначивши це за недбале ставлення до українізації, — комісія ухвалила запропонувати всім цим службовцям протичин двох тижнів пробити на перевірці до центральної комісії, коли-ж вони не з'являться — поставити питання про звільнення їх з посади.

"Ухвалено також, щоб на президії ОВК разом із доповіддю Окружкомісії для українізації вислухати доповідь прокуратури про притягнення до відповідальності тих адміністраторів установ, що не виконують директив про українізацію та порядок провадження нових службовців."

Це тільки два уривки з української радянської преси з частих повідомлень того роду. Але й цього вистарчить у відповідь усім, хто поширює брехню, що українізація, це тільки "більшовицька хитрість для задурення людей". Одного цього факту звільнення Малицького від праці у Найвищому Суді вистарчило на те, щоб викликати величезне обурення у російській контр-революційній пресі і серед російської контр-революційної імміграції за "винищення носіїв російської культури", як це вони кажуть.

Незадоволені з цього вороги радянської влади, — значить вона правильно поступає. Якщо її хвалили б одні або другі шовіністи за національну політику, тоді можна б побоюватися, що з такою політикою не все гаразд. Негативне-ж відношення російської і української шовіністичних контр-революційних купалень тільки підтверджують правильність більшовицької національної політики.

ВСІ НА ДОПОМОГУ СВОЇЙ ПРЕСІ.

ВІДЗВА УЧНІВ ВИЩОГО ОСВІТНЬОГО КУРСУ ТУРФДІМ І Р.З.Т. ДО УКРАЇНСЬКИХ РОБІТНИЧО-ФАРМЕРСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ТА ДО УКРАЇНСЬКОГО РОБІТНИЦТВА І ФАРМЕРСТВА В КАНАДІ.

Дорогі Товариші й Товаришкі!

Ми, учні Другого Вищого Освітнього Курсу ТУРФДім і Р.З.Т., що зібралися з цілою Канадою до Вінніпегу й два місяці з половиною гриземо наше граніт науки, звертаємося до Вас цими словами, щоб пригадати Вам про обов'язок згляду нашої української робітничо-фармерської преси.

Легко читати газету чи журнал і розуміти готове-написане. Читаєш і дивиєшся, що якраз пишеться в наших часописах й журналах про те, що нам потрібно, розсилаєш те, що не всім ще зрозуміє; читаєш і дивиєшся, що якраз пишеться так, як ти думаєш. І коли отак дивиєшся на часопис чи журнал, не маючи поняття, як вони пишуться, як до них підбирається та обираються матеріял, як часописи складаються, друкуються, розсилаються — то здається, що з видаванням газети взагалі клопоту мало. Коли-ж ми прибули до Вінніпегу на Вищий Освітній Курс, та подивилися на всю ту машину, залізу й людську, що видає наші часописи, пригадалися нам десь-дале, але ось вже третій місяць, коли нарешті багатьох з нас поспробували також дещо подати до газети та побачили, як той наш матеріял пішов з одних рук, до других, до третіх, а потім знову вернув до перших; коли ми побачили, як його переробляють, виправляють, та вже майже готовий друкований переглядають, доки пустять в остаточну машину а відтак у світ між люди — коли ми все це побачили, тоді ми зрозуміли, що газета — це не така легка справа, як нам здавалося, головне тоді, коли та газета має на меті нас організувати, вчити, освідомляти, обороняти, інформувати та ще й сама боротися за своє існування.

Будучи ще в тих місцевостях, з яких ми приїхали, не раз ми стрічалися з "критиками", що все находилося в нашій пресі якесь недостатці. Може й не один з нас також, стараніше показати своє "знання", находив щось недостаточного у нашій пресі. Але зараз, познайомившись частинно з тою працею, яку вкладається в кожне число газети, поки вона вийде, ми кажемо: "Ні, не критикувати треба, але вчитися — багато й завзято вчитися й допомагати своїй пресі, бо тільки в той спосіб усунуться всякі недостатці".

Дуже багато навчила нас наша преса. І далі вчит. Во-на навчила нас, робітників і фармерів чому і як ми повинні організуватися; вона навчила нас, як провадити освітню працю внутрі організації; вона навчила нас, як будувати свої інституції, як провадити в них працю, як творити драматично-співачські гуртки, мандолинові оркестри, як закладати диточі школи. А коли дійшло до того, як треба що всю складну роботу виконувати у всіх подробностях, наша преса перша піднесла голос за те, щоб закладала покищо тимчасові Вищі Освітні Курси, які

озброїли б певний гурток молодих людей найкращими знаннями і дали б нашій організації свідомі працівників-інструкторів.

В яку-б тільки галузь діяльності нашого організаційного життя Ви не заглянули, то всюди Ви побачите вплив нашої преси. За всіма порадами і інформаціями ми найчастіше звертаємося до нашої преси. І то не тільки фірми, організовані робітники й фармери, але й тисячі неорганізованих ще робітників дуже багато користуються з інформаційного та освідомляючого матеріялу нашої преси.

Яке-ж завдання наше супроти своєї преси? Це завдання дуже велике й відповідальне. Перше все ми, що вже зрозуміли значення своєї преси, мусимо докласти всіх старань, щоб її читали нові тисячі робітників і фармерів, робітниць і фармерок, а читачі, щоб набиралися знання, свідомості та ставали членами наших організацій.

Коли ми називаємо себе свідомими, коли ми є вже членами робітничо-фармерських організацій — як політичних, трейд-юніонних, освітніх, так за-помогових, коли ми бажаємо, щоб членство цих організацій зросло, — то в першу чергу поширимо серед працюючих свого найбільшого організатора і вчителя, свою робітничо-фармерську пресу.

Коли ми кажемо, що розуміємо значення своєї преси й сприйємо її розвиткові, то подбаймо-ж про те, щоб всі члени наших організацій були передплатниками наших часописів і журналів. Читаючи свою пресу, памятаймо також, що кошти видання її великі, а як тільки в неї в касі сухо, то й сама вона починає всихатися на радість нашим ворогам, а на некористь нам. Значить, не затягаймо своєї передплати. Коли-ж Ваша передплата вже затягнена, то вирівняйте її в травневій кампанії, а цим сповните один з найголовніших своїх обов'язків.

Товариші й Товаришкі! Студіюючи днями й вечорами ту науку, яку по скінченню Вищого Освітнього Курсу ми понесемо між Вас, ми кажемо: Скільки-б ми не вчилися, як би ми не старалися, до закінчення В.О.К. передати Вам все те, що ми здобули, то прате організаційно-освітньої праці нашої преси ми собою не замінимо. Навпаки, во закінченню В.О.К. наша преса буде нам ще ближчим, ще потрібнішим вчителем і інструктором, як була до цього часу. Бо від тепер ми ще краще розумітимем її вказівки і інформації та розяснюватимем їх нашим менш свідомим товаришам. А тому ми клячемо Вас: Гуртуйте свої лави по всій великій Канаді до спільної праці в місяці травні в користь своєї преси! Приєднайте її нових передплатників! Складайте й збирайте пресовий фонд!

Хай жие робітничо-фармерська преса, наш вчитель і організатор! Студентська Рада В.О.К.

БОРІТЬБА ПАРТІЙ В ЯПОЇІ.

(Кореспонденція до "У.Р.В." з Японії.)

"Останніми часами боротьба політичних партій в Японії дійшла до кульмінаційної точки. По цілій країні пронісся вихор виборів кампанії й каламутне море політичного життя Японії все ще піниться, буриться, хвилюється й загрожує затопити урядову партію Сейюкай.

Куди не глянути, всюди чується тепер в Японії політичний відгомін, немов-би на горі Фудзіама відчинився кратер і своїм вибухом покрив всю країну парламентським порохом. Вся увага населення звернена на парламентські вибори.

Можна сміло сказати, що в даний момент ціла Японія з великим напруженням очікує 20. квітня. На той день призначено відкрити надзвичайну сесію японського парламенту. На тій сесії маєтись вирішити складну проблему влади.

Японська преса всіх напрямків обмірковує політичний момент і старається відгадати можливі події. Уряд в свою чергу також з напруженням і тривогою очікує надзвичайної сесії парламенту й готується стрінути опозицію і лівий блок робітничих партій.

Одинока надія урядової партії на підтримку "неутральных" представників. "Неутральні" це головна база уряду; від них буде залежати фінал політичної гри. Та не тільки урядова партія покладає надію на неутральних, на них надіється також опозиційна буржуазна партія Мінсейто.

Доволі смішне явище в державній політиці! На незвичайну групу "неутральних" депутатів звернені очі цілої Японії. "Неутральники" думають використати сприятливе положення й продати себе тому, хто більше заплатить.

Опозиційна партія Мінсейто має намір внести інтерпелляцію проти реперсі уряду в часі виборчої кампанії і в такий спосіб висвітлити компромітучі виступи прем'єра Танаку й міністра Сузукі.

Сейюкайці знають свої слабі місця й заздалегідь готуються до оборони. Деякі газети завважують, що уряд Танаки готовий ти на компроміс.

Трудно поки що сказати щонебудь певного. Але з тих відомостей, які маємо, можна зробити заключення, що уряд Танаки зрезигує, або парламент буде розв'язано.

Як би там не було, треба сказати, що позиція партії Сейюкай дуже захитана. Опозиційна партія Мінсейто звернула всю свою силу проти теперішнього кабінету й користується піддержкою широких мас Японії. Широкі маси не дуже то співчують партії Мінсейто, а піддержують її тому, що вона веде протиурядову кампанію. Таке характерне явище наглядно показує непопулярність теперішнього уряду в Японії.

Останніми часами робітничі партії виявили велику активність. Робітничо-селянська партія Родономіто організувала цілий ряд мітингів, на яких було присутніх десятки тисяч робітників і селян. Безумовно, для партії Родономіто проведені політичні мітинги являються найкращою ареною пропаганди даних поглядів. Парламентарна кампанія має для неї другорядне значення. Вона використовує політичний момент для поширення пропаганди.

Кожний мітинг партії Родономіто є великою небезпечкою для існуючого ладу. Поліція безпопачно розгонити всяке зібрання. Та не вважаючи на переслідування, робітники устроюють по цілій країні великі демонстрації, де часто бувають кроваві сутички робітників з поліцією. Цілі вулиці промислових міст являють собою муравалисько. На них пролетарські організації ширять агітацію й пригтовлюються до виборів.

Теперішні мітинги Родономіто є великим потрясанням широких народних мас, які до недавня мало цікавились політичним життям, що заклепотало тепер по всіх закутках країни. Це є ознакою, що працюючі маси пробуджуються й не далекий той день, коли буде знищено систему визиску, а на її місце запанує союз працюючих цілого світа.

I. Гершлюк.

СОН ПАНЬКА ОТУМАНЕНОГО.

Ми завжди стрічаємося під сініларським "емплоймент-офісом" із надією, що остаточно таки одержимо працю. І ми живемо нею, хоч вона вже п'ять місяців жорстоко обманює нас. Але що поробиш? Звісно, що як нашому братові забракне поживи, тоді він старатиметься себе й жінку та дітей надією, що незабаром буде й хліб і до хліба.

А ми, на лихо, всі три жонаті та ще й панбів не покусивши надіями нас своїми "найбільшими дарами" — діточками.

Панько Отуманений старший від мене й від Семена Червоного і тому найбачити, бо крім жінки й жіничини мами та свого батька має ще семеро власних дітей, а тепер похвалиться перед нами, що незабаром нагородить його панбів ще й восьмим своїм дитинком.

В мене і в Семена тільки по трое дітей.

Минулої суботи стрінулися ми всі три перед офісом і Семен почав, як звичайно, нарікати, що ми мабуть надаремо вистоємо тут цілими днями, надіючись дістати працю. Панько, який в таких випадках все постогнував — тепер таємничо підсміхався під вусом, весело зиркаючи на нас.

— Певно жінка нагородила його восьмим даром божим — тихо промовив до мене Семен, замінити таку зміну настрою в Паньку.

— А може має десь приобичну роботу — завважив я.

— То не прийшов-би сюди.

— Радія. — І я вже хотів запитати про причину його веселості, як він, немов відгадавши мою думку, покляпав мене по рамени.

— Не журися, брате, бо ні-як-завтра дістанемо роботу —

якже такий старий, а такий дурний сон тобі приснився — викрикнув Семен.

— Дурний?

— Так, Паньку, це такий фантастичний сон, який ніколи не може здійснитися робітничий за панування капіталу й буржуазії. І він може снитися тільки темним або отуманієним робітником — відповів я, бачучи, що Червоний знову поспівив зі сміху.

Панько Отуманений здвигнув раменами і питаючо глянув на мене.

— Чи ти знаєш — запитав я по хвилі — чому всім панам і нашим українським підпанкам "націоналістам" сниться "політика" і "національний патріотизм" у виді купів золота, фунтів стерлінгів, доларів, золотих польських..., а деколи в формі чорного стрічка на власній шпі, або револьвера зверненого дулом у їхне панське або підпанське "патріотичне" серце?

— Як я могу те знати? — Я не сповидаю — відповів байдужно.

— А може ти розумієш, чому полам ріжних вір все сниться "релігія" під тм самим видом, що панам і підпанкам "політика" і "національний патріотизм", а "етика" в виді покійного раба, що згинає карк перед панами і попами, а власна "мораль" у формі гарної дівчи, черниці, сестриці, молодичи і всего того, що ходить у спідниці? — ніби з глузом відізався Семен.

— Щоби їм таке снилося? — промовив Панько недовірливо.

— Еге, їм таке сниться, але ти, Паньку Отуманений, не знаєш того і не розумієш і тільки тому сниться тобі доброду робітника в державі, де панують класна на спільку з попами немилосердно визискує робітничу класу. В такій державі справджується тільки такий сон, як тобі сниться, що ти протягом довгих місяців вистоєш попід офісами визискувачів і не можеш і за півдармо продати рештки своєї робочої сили, щоб вадржати при життю своїх обдертих і голодних дітей, які плачуть над горою матом, що з нужди і гризоти передчасно постаріла і страшила здоров'я та лежить у горнячці в неопаленій рентованій хаті, з якої незабаром прожунть теб з родиною, бо неможеть ренту заплатити — мов би рецитував Червоний.

— Та воно в мене так дійсно мається — шепнув ледве чутило Панько і його лице прибрало знову такий вигляд, як тоді, коли йому ще не снився отой чудовий сон.

— Не ждть ратунку від нікого, ні від панів, ні від полів — вирвалося мені.

— А від кого?

— Позбудеться ярма важкого сама сіня пролетарів — відповів Червоний.

— Але коли, коли це прийде? — видивився на нього Отуманений.

— Як вже не буде отуманених Паньків, які вірять у доброду пролетаря в капіталістичному ярмі. Кичурге.

КАБІНЕТ РАДЯНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ.

При Шевченківському Інституті організовано кабінет радянської літератури. До дослідницької роботи кабінету притягнуто кращі літературознавчі сили. Кабінет вже розпочав свою роботу. Нині провадиться збирання матеріялів доби воєнного комунізму. Інститут зв'язався з кореспондентами багатьох місць України й тепер уже одержує від них багато листів та матеріялів.

Для більш повного дослідження радянської літератури доби воєнного комунізму, кабінет радянської літератури звертається до всіх і зокрема до вчителів збирати всі документи та матеріяли, друковані й писані листи, фотографії, малюнки, все, що стосується до літературного життя зазначеної доби і надсилає їх на адресу кабінету. Всі матеріяли буде використано в дослідницькій роботі, а тих, що надіслані будуть матеріяли, буде зарховано до кореспондентів інституту.